

2023-02-09
Ku2014/00572

Kulturdepartementet

Riksantikvarieämbetet
Box 1114
621 22 Visby

Framställning om att förklara Centralposthuset, Stockholms kommun och län, för statligt byggnadsminne (Riksantikvarieämbetets dnr: RAÄ-2022-1130)

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att Centralposthuset, fastigheten Stockholm Blåmannen 21, ska vara statligt byggnadsminne enligt 3 § förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen. Beslutet gäller hela byggnaden inom fastigheten Stockholm Blåmannen 21.

Regeringen erinrar om att Riksantikvarieämbetet ska utfärda skyddsbestämmelser enligt 6 § förordningen om statliga byggnadsminnen.

Ärendet

Riksantikvarieämbetet har hemställt att Centralposthuset i Stockholm ska förklaras för statligt byggnadsminne och anført i huvudsak följande.

Byggnaden har tidigare varit statligt byggnadsminne. När den avyttrades av staten 1994 övergick den till att vara enskilt byggnadsminne enligt kulturmiljölagen (1988:950). Sedan 2004 är fastigheten återigen i statlig ägo och byggnaden bör därför förklaras för statligt byggnadsminne.

Centralposthuset, som invigdes 1903, är ett tydligt uttryck för den statliga förvaltningens expansion vid sekelskiftet 1800/1900. Det är den tongivande svenske arkitekten Ferdinand Bobergs första monumentalbyggnad och hämtar inspiration från borgar som Vadstena slott samtidigt som den exemplifierar sin samtids moderna estetik. Höga konstnärliga ambitioner präglar såväl den utvändiga som den invändiga utformningen. De naturalistiska sandstensrelieferna har ett tydligt formspråk som knyter an till byggnadens funktion. En tydlig hierarki i byggnadens invändiga utformning

vittnar om karaktären hos organisationen den byggdes för att inhysa. Även om byggnaden idag har en generellt modern kontorsinteriör är planlösningar och vissa rum välbevarade, inklusive den ursprungliga entrén, centralposthallen och sessionssalen. Ombyggnader, tillbyggnader och renoveringar har haft genomgående höga arkitektoniska och dekorativa ambitioner och uttryckt tidstypiska stilideal, varför även dessa är av kulturhistoriskt intresse.

Statens fastighetsverk, som förvaltar Centralposthuset, har yttrat sig i ärendet under handläggningen hos Riksantikvarieämbetet.

Skälen för regeringens beslut

Enligt 2 § förordningen om statliga byggnadsminnen får en byggnad som tillhör staten förklaras för statligt byggnadsminne, om den har ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde eller ingår i ett bebyggelseområde med ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde. Detsamma gäller för parker, trädgårdar eller andra anläggningar. Av förordningens 3 § följer att regeringen ska pröva frågan efter framställning från Riksantikvarieämbetet.

Den fastighetsstrategi som läggs fram i propositionen Kulturarvspolitik (prop. 2016/17:116, bet. 2016/17:KrU9, rskr. 2016/17:281) anger att statligt ägda kulturhistoriska fastigheter ska vara skyddade som statliga byggnadsminnen om de har synnerligen högt kulturhistoriskt värde.

Regeringen delar Riksantikvarieämbetets bedömning att Centralposthuset bör förklaras för statligt byggnadsminne.

På regeringens vägnar

Parisa Liljestrand

Maja Flygt

Kopia till

Finansdepartementet /BA

Finansdepartementet /OFA/ESA

Länsstyrelsen i Stockholms län

Statens fastighetsverk

Stockholms stad